

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 405

van **TOM VAN GRIEKEN**

datum: 19 april 2018

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Lokale besturen - Nationaliteitsvereiste ambtenaren

Recent werd me gemeld dat een Vlaamse stad GAS-ambtenaren (GAS: gemeentelijke administratieve sanctie) in dienst heeft die niet over de Belgische nationaliteit of de nationaliteit van een land van de EER (Europese Economische Ruimte) of Zwitserland beschikken. Het betreft gemeenteambtenaren die conform artikel 21 van de GAS-wet als taak hebben inbreuken vast te stellen die het voorwerp kunnen uitmaken van administratieve sancties.

Artikel 10 van de Grondwet bepaalt echter dat "alleen Belgen tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar zijn, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld". Voor de meeste statutaire jobs (vaste benoemingen) moet men op het moment dat men in dienst treedt dan ook Belg zijn of de nationaliteit hebben van Zwitserland of van een land dat behoort tot de Europese Economische Ruimte. Voor de contractuele jobs zijn er geen nationaliteitsvereisten tenzij voor functies van openbaar gezag.

1. Kan/mag een gemeente GAS-ambtenaren in dienst nemen die niet over de Belgische nationaliteit of de nationaliteit van een land van de EER of Zwitserland beschikken? Waarom (niet)?
2. Welke (wettelijke) uitzonderingen zijn er op de grondwettelijke nationaliteitsvereiste die stelt dat de overheid enkel ambtenaren kan aanstellen indien zij de Belgische nationaliteit hebben of de nationaliteit van een land van de EER of van Zwitserland?
3. Welke contractuele jobs worden beschouwd als zijnde van openbaar gezag? Welke jobs kan/mag een overheid voorbehouden voor personen met de Belgische nationaliteit of de nationaliteit van een land van de EER of Zwitserland?
4. Op welke manier ziet de minister toe op de handhaving van de nationaliteitsvereiste? Welke informatie wordt ter zake verstrekt aan de lokale besturen?
5. Heeft de minister reeds aanwervingen van lokale besturen vernietigd wegens strijdigheid met de nationaliteitsvereiste? Zo ja, hoeveel keer, van welke lokale besturen, betreffende welke jobs, waarom en wanneer?
6. Heeft de minister reeds aanwervingsvoorwaarden vernietigd die het vreemdelingen onmogelijk maakten te solliciteren voor bepaalde jobs bij een lokale overheid? Zo ja, hoeveel keer, van welke lokale besturen, betreffende welke jobs, waarom en wanneer?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 405 van 19 april 2018

van **TOM VAN GRIEKEN**

1. Bij de aanwerving moet een lokaal bestuur de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007 houdende onder andere de minimale voorwaarden voor de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel in acht nemen. Als aanwervingsvoorwaarde geldt onder andere:

- voor een statutaire functie: "Belg zijn als de uit te oefenen functie een rechtstreekse of onrechtstreekse deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag inhoudt of werkzaamheden omvat die strekken tot de bescherming van de belangen van het bestuur, of, in de andere gevallen, Belg zijn of burger van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse Bondsstaat";
- voor een contractuele functie: "Belg zijn als de uit te oefenen functie een rechtstreekse of onrechtstreekse deelname aan de uitoefening van het openbaar gezag inhoudt of werkzaamheden omvat die strekken tot de bescherming van de belangen van het bestuur".

De betrekkingen waarvan de functiebeschrijving aangeeft dat ze hoofdzakelijk de bevoegdheid tot rechtstreekse of onrechtstreekse uitoefening van het gezag van het bestuur of de verantwoordelijkheid voor de bescherming van de algemene belangen van het bestuur inhouden, zijn dus voorbehouden voor Belgen.

2. Bij mijn weten zijn er geen wettelijke uitzonderingen.

3. Bij de inwerkingtreding van voornoemd besluit werd de raden reeds aanbevolen om aan de hand van de functiebeschrijvingen een limitatieve lijst vast te stellen van de betrekkingen die voor Belgen zijn voorbehouden.

De Belgische nationaliteit wordt gevraagd:

1° om functiespecifieke redenen:

- voor de algemeen directeur en de financieel directeur;
- voor de adjunct-algemeendirecteur en de adjunct-financiële directeur;

2° vanwege concrete bevoegdheden, verantwoordelijkheden of taken:

- voor functies waaraan op grond van een wet, decreet, koninklijk besluit of besluit van de Vlaamse Regering een bevoegdheid tot verbaliseren is verbonden (milieupolitie, bouwpolitie...);
- voor de functies die het opstellen, uitvoeren en controleren van de uitvoering van juridische akten (contracten, vergunningen) inhouden (controleur uitbestede werken...);
- voor functies die het toezicht op ondergeschikte besturen inhouden (kerkfabrieken).

Mijns inziens valt de functie van GAS-ambtenaar hieronder.

4. De nationaliteitsvereiste werd duidelijk opgenomen in voornoemd besluit en de besturen zijn verplicht de minimale voorwaarden, bepaald in dit besluit, in acht te nemen. Mijn administratie is steeds bereid bijkomende informatie te verstrekken, indien de besturen dit wensen.

Eventuele klachten tegen het niet naleven ervan worden behandeld in het kader van het bestuurlijk toezicht.

5-6. Er werden door mij nog geen beslissingen of aanwervingsvoorwaarden vernietigd wegens strijdigheid met de nationaliteitsvereiste.